

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Uudet aids-diagnoosit ja myöhäiset diagnoosit – miten niitä riittää yhä?

Valtakunnallinen HIV-koulutus 12.2.2014

Kirsi Liitsola, Virologian yksikkö

Tartuntatautirekisteri

Lääkärin ilmoitus hiv-infektiosta, lomakkeella ilmoitetaan hiv-infektio, aids-määritelmän täyttyminen ja hiv-tartunnan saaneen kuolema.

Todetun
sairauden
vaihe

☐ 1 Primaarioireinen	☐ 2 Oireeton*	☐ 3 Muu oireinen*	☐ 4 Aids*	☐ 0 Ei tietoa
CD4-solutaso (x 10 ⁹ solua/l). Ilmoitetaan kaikissa vaiheissa				
Onko todettu antiretroviraali-lääkeresistenssiä (mille lääkkeelle tahansa)?				
☐ 1 Kyllä	☐ 2 Ei	☐ 0 Ei tietoa		
Aids-kriteerit* Merkitse allaolevista sairauksista kaikki diagnoosihetkellä todetut.				
☐ 1 Pneumocystis carinii -pneumonia	☐ 2 Ruokatorven kandidoosi			
☐ 3 Henkitorven, keuhkoputkien tai keuhkojen kandidoosi	☐ 4 Herpes simplex-infektio	☐ 5 Sytomegalovirusretiniitti	☐ 6 Sytomegalovirustauti	
☐ 7 Keuhkotuberkuloosi	☐ 8 Muu tuberkuloosi			
☐ 9 M. avium complex- tai M. kansasii-infektio	☐ 10 Muu mykobakteeri-infektio			
☐ 11 Uusiutuva salmonellasepsis	☐ 12 Aivojen toksoplasmoosi	☐ 13 Uusiutuva pneumonia		
☐ 14 Progressiivinen multifokaalinen leukoencefalopatia	☐ 15 Kryptokokkoosi			
☐ 16 Kryptosporidioosi	☐ 17 Kokkidiodomykoosi	☐ 18 Histoplasmoosi		
☐ 19 Isosporiaasi	☐ 20 Multippeli tai uusiva bakteeri-infektio (alle 13 v.)			
☐ 21 Kaposin sarkooma	☐ 22 Primaarinen aivolymfooma	☐ 23 Immunoblastinen lymfooma		
☐ 24 Burkittin lymfooma	☐ 25 Hiv-enkefalopatia			
☐ 26 Kohdun kaulan invasiivinen karsinooma	☐ 27 Lymfoidi interstitiellinen pneumonia (alle 13 v.)			
☐ 28 Hiv-näivetyystauti				
Onko hoidettu ennen aids-vaihetta antiretroviraalilääkkeillä edeltävän kolmen kuukauden aikana?				
☐ 1 Kyllä, aloitusvuosi	☐ 2 Ei	☐ 0 Ei tietoa		
☐ 5 Kuolema	Potilaan kuolinpäivä	Kuolintodistuksesta ilmenevät kuolinsyiden diagnoosikoodit (ICD)		
		la	lb	lc

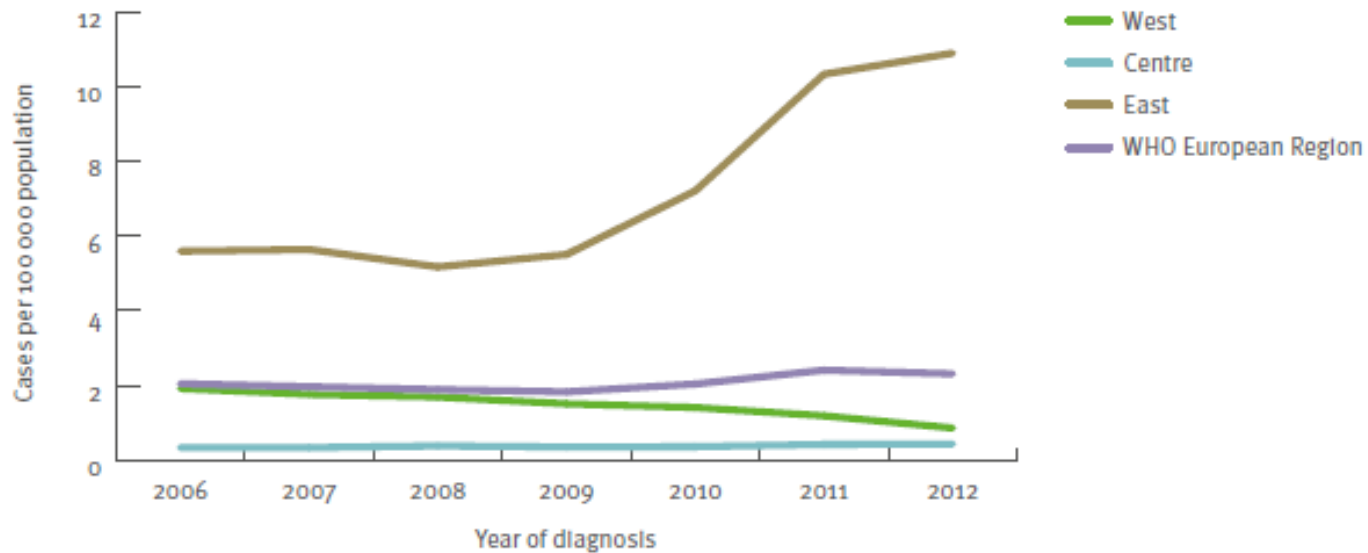
Rekisterin aids-tieto

- Kerättävä tieto
  - Aids-tapaukset rekisteröityvät tartuntatautilomakkeen täyttöpäivän mukaan
- Kattavuus
- Kerätyn tiedon käytettävyys
  - Muuttujahaut puutteellisia aids-puolella

Aids Euroopassa 2006-2012

Figure K: AIDS cases per 100 000 population, by geographical area and year of diagnosis, 2006–2012

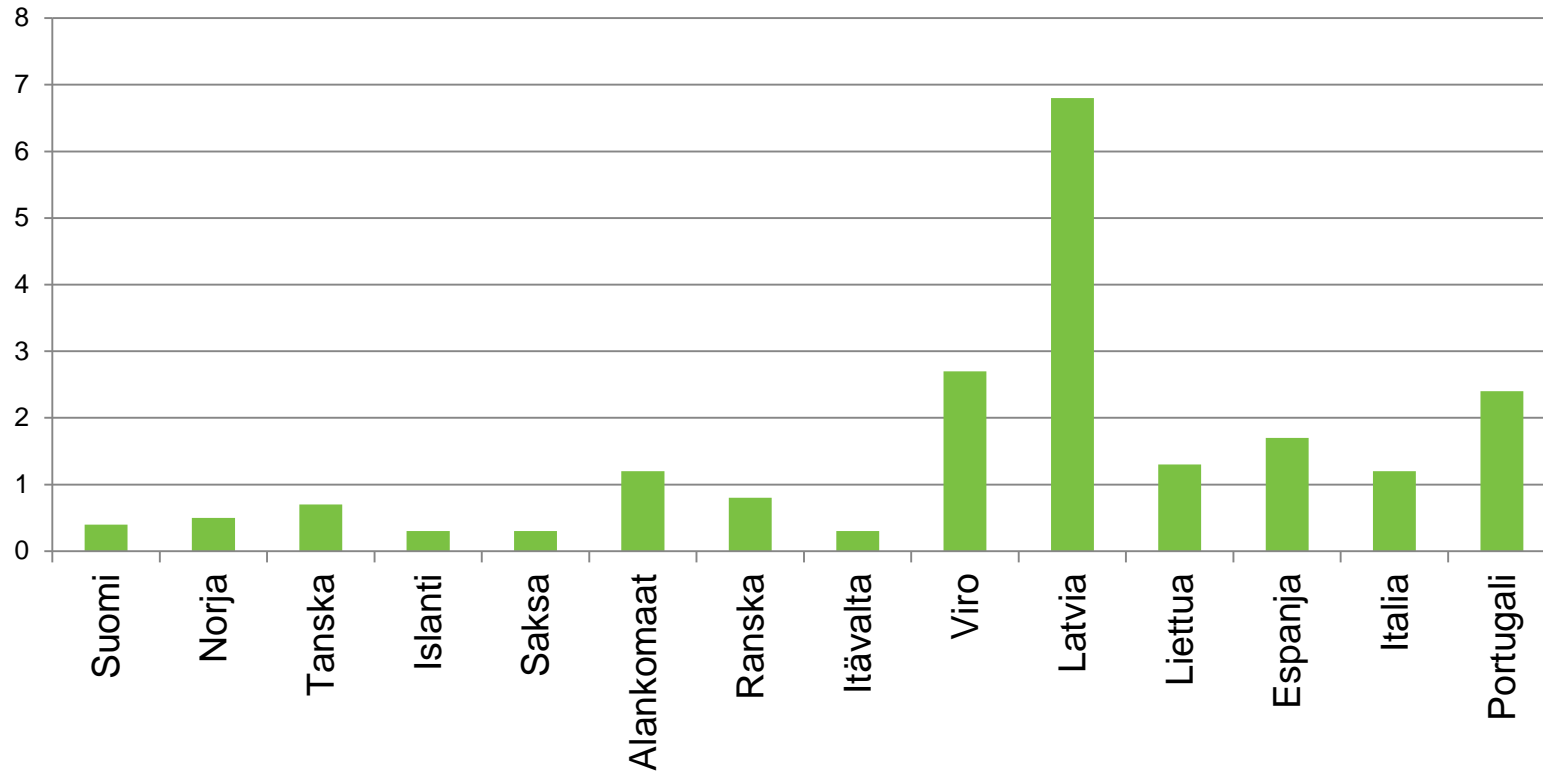

ECDC HIV/AIDS surveillance in Europe 2012

Aids-tapaukset Euroopassa

2012 aids-tapauksia/100 000 populaatio

Lähde: ECDC HIV/AIDS surveillance in Europe 2012

Aids-tapaukset

Myöhäiset diagnoosit

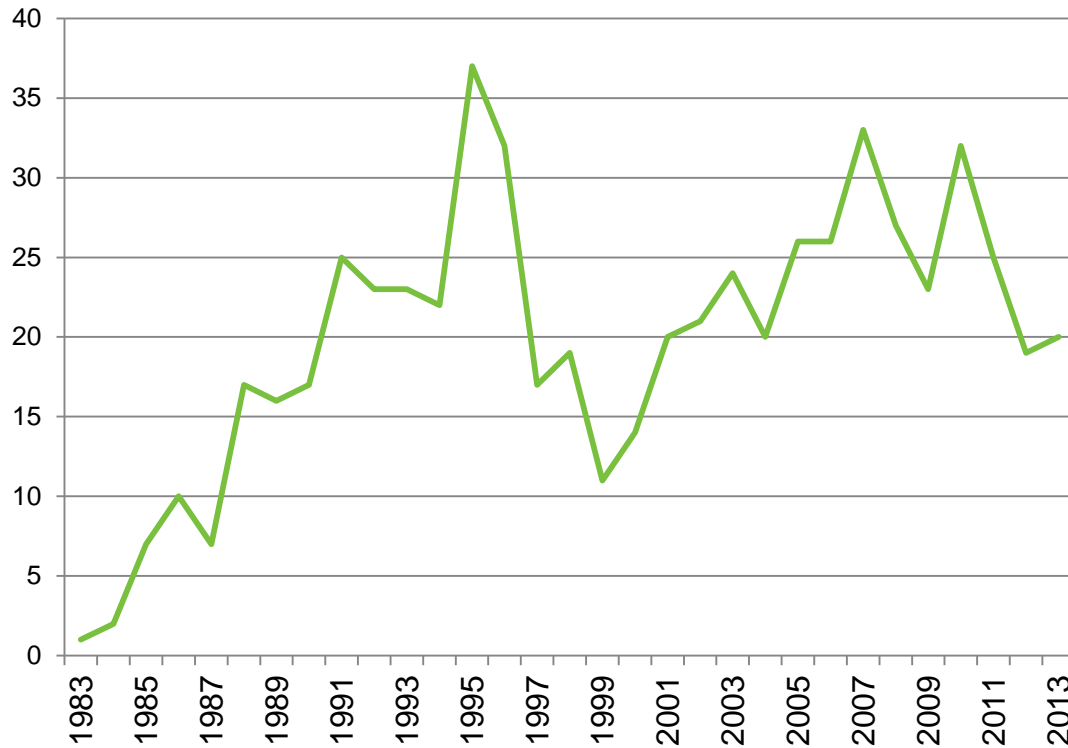
Lääkehoidon matala kattavuus

Lääkehoidon aloituksen viivästyminen

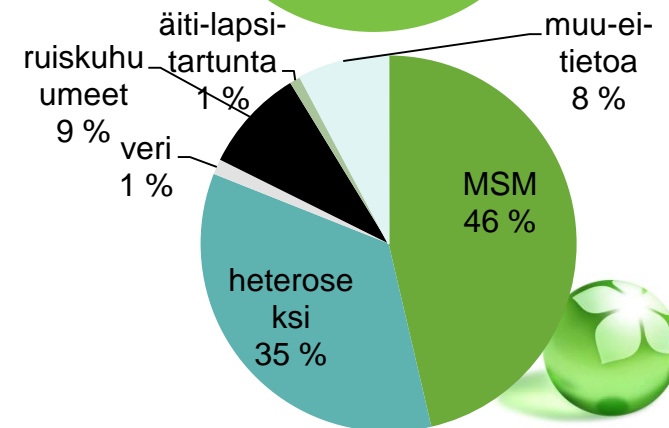
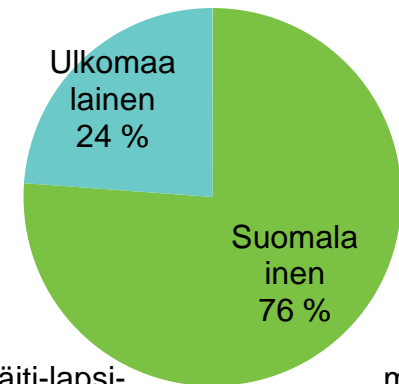
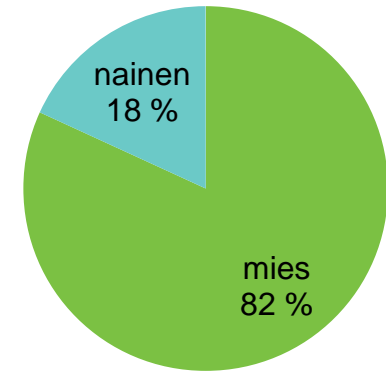
Lääkehoidon epäonnistuminen

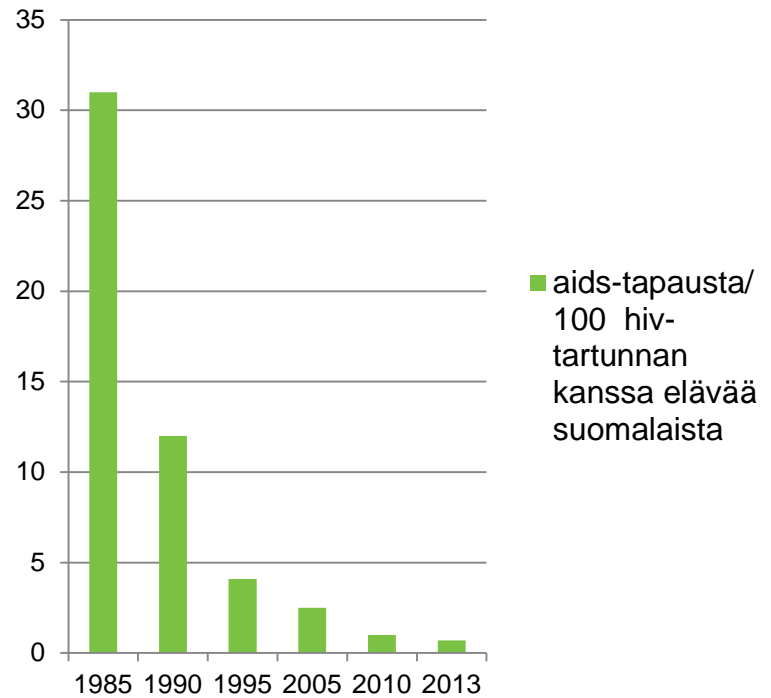
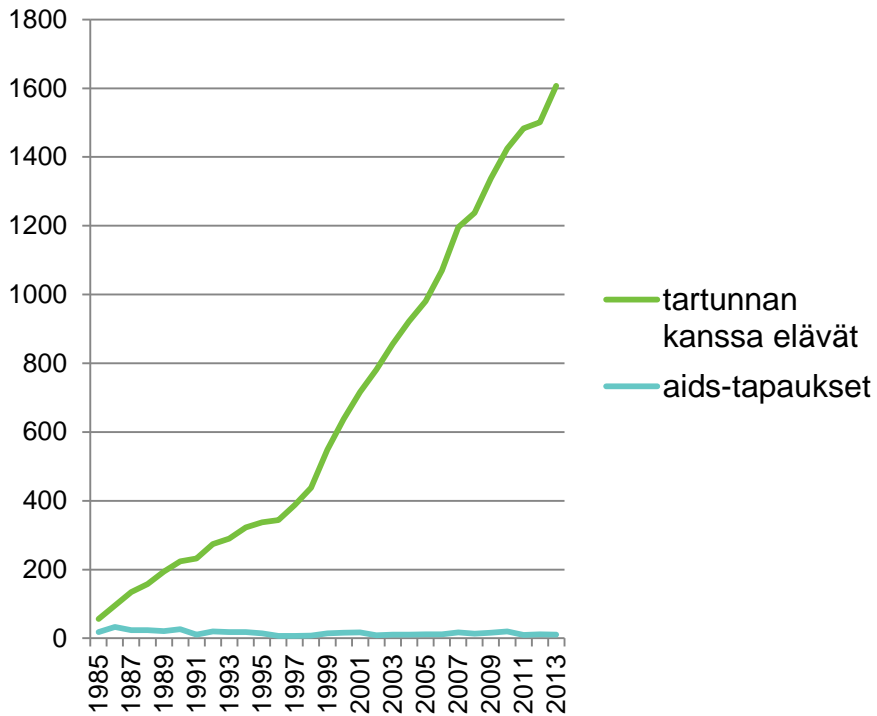
Vuosittaiset aids-tapaukset 1980-2013

Vuoden 2013 loppuun mennessä raportoitu yhteensä 616 aids-tapausta

Suomalaiset tartunnan kanssa elävät ja aids-tapaukset

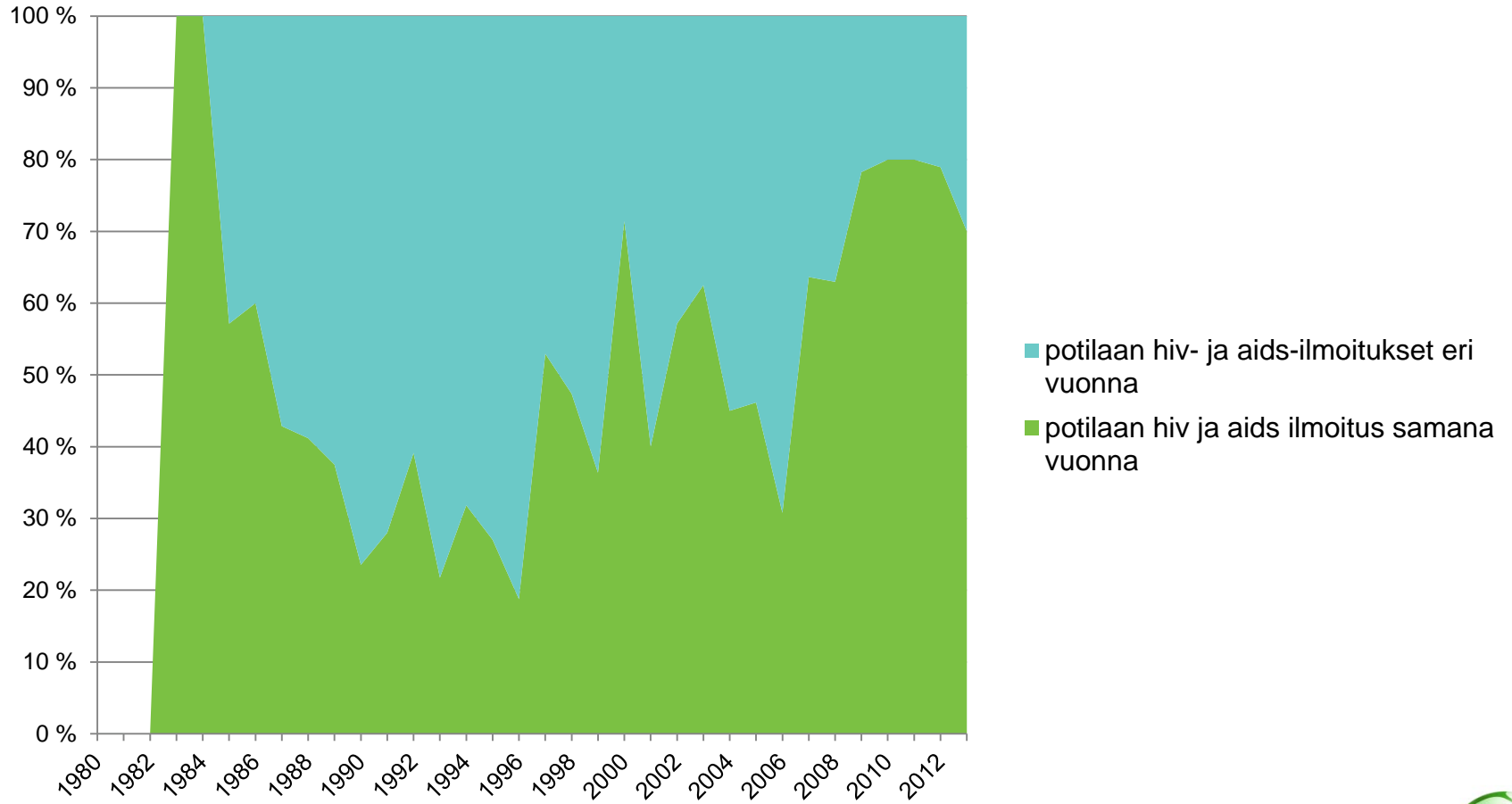

2013 0,7 aids-tapusta 100 suomalaista kohti, joilla on hiv-tartunta

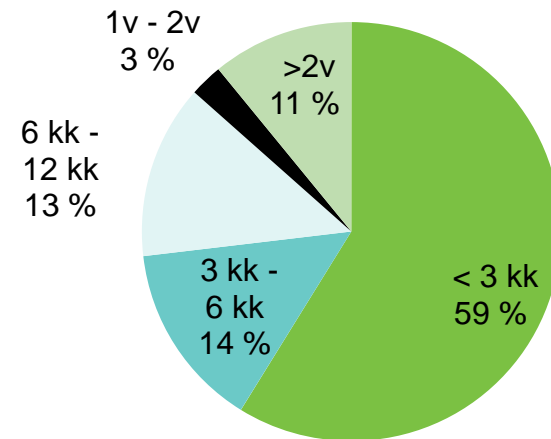
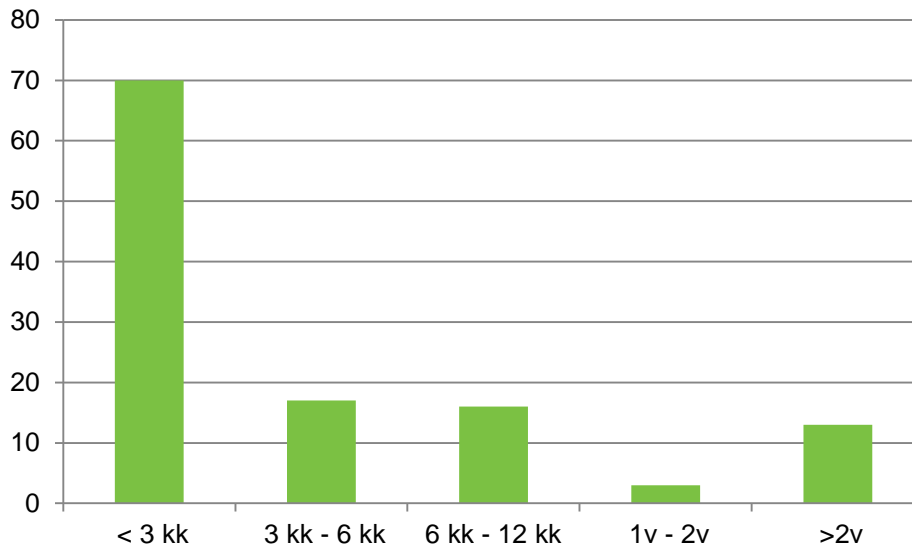

Aidsin toteamisajankohta

Aids-tapaukset 2009-2013

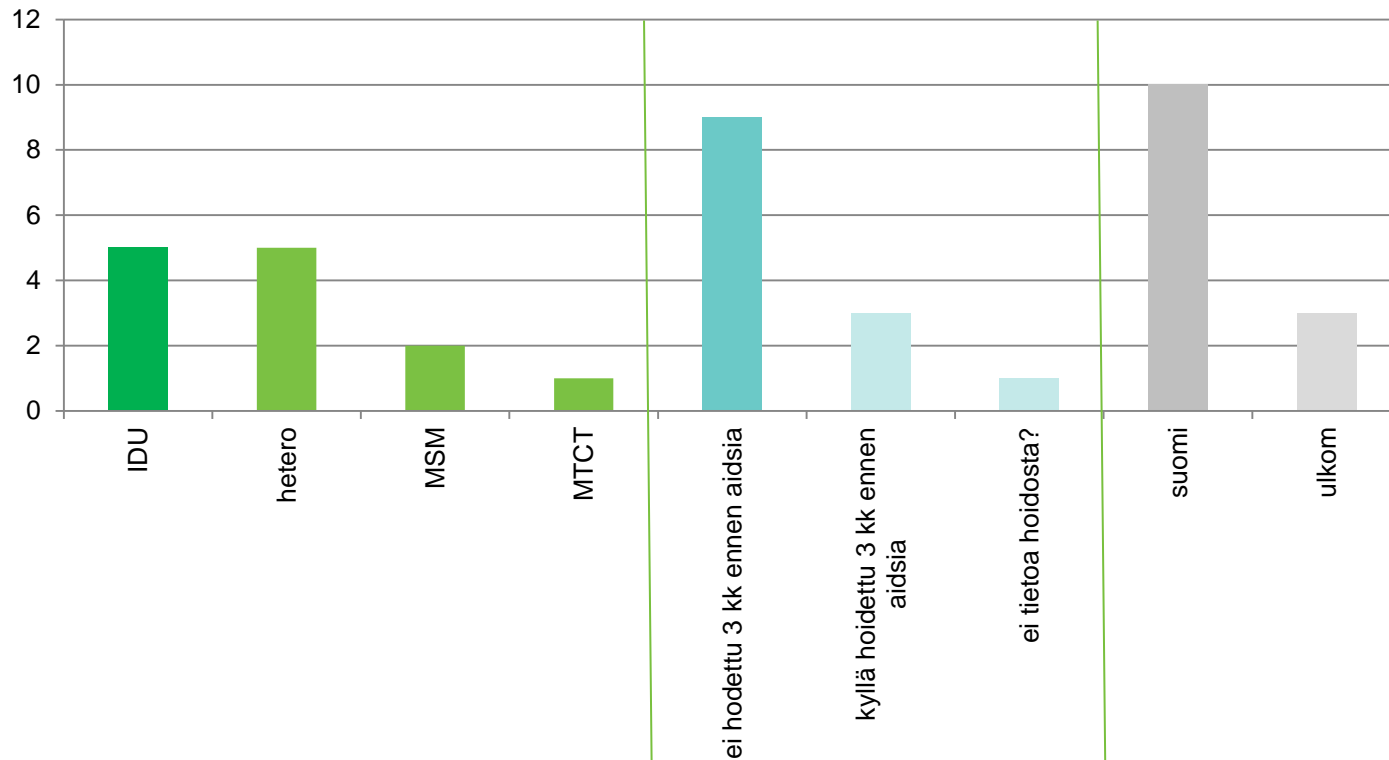
hiv-tartunnan toteamisen ja aids-ilmoituksen välinen aika

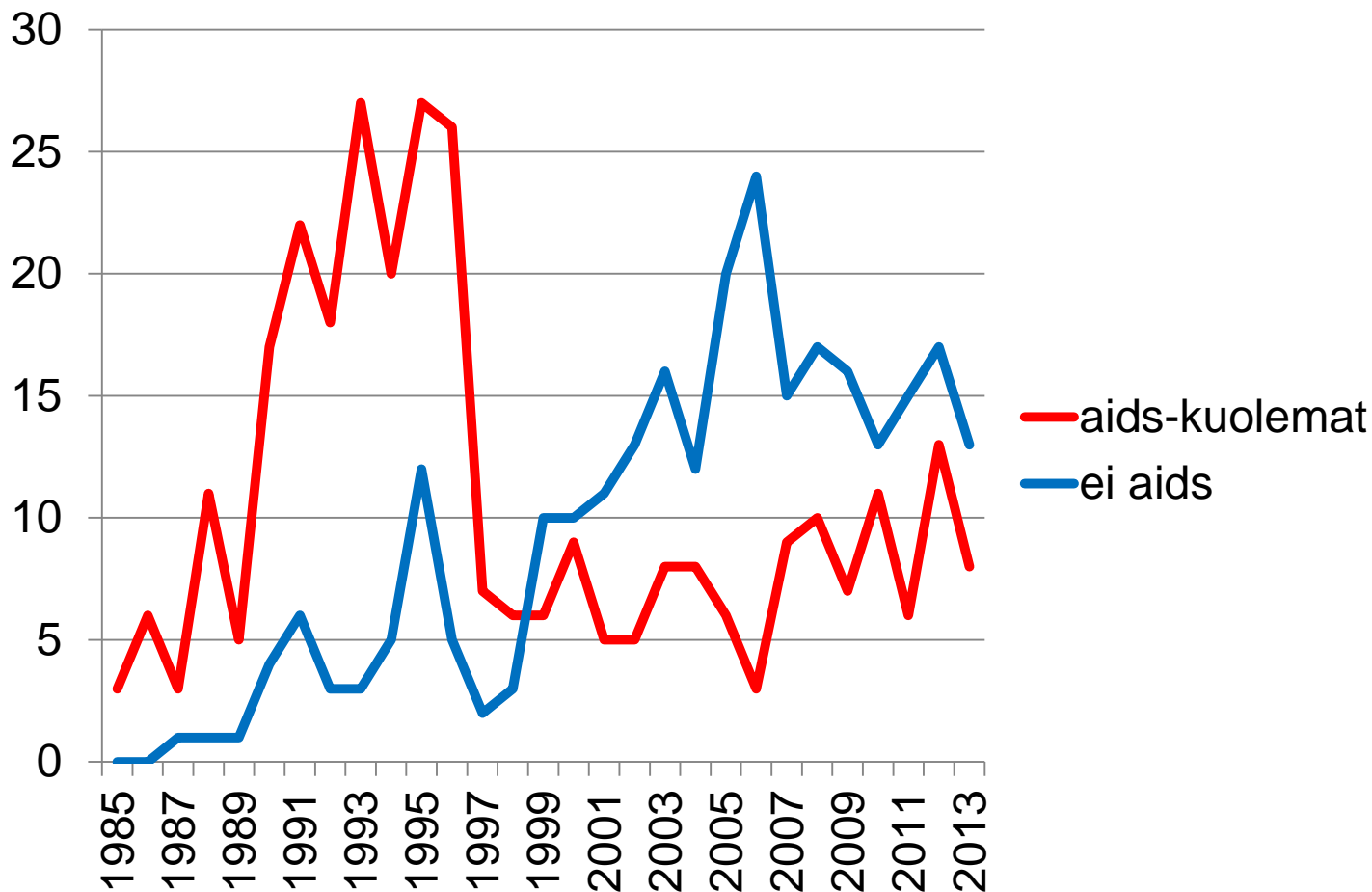
2009-2013 yhteensä 119 aids-tapausta, joista 86 % aids ilmoitettu alle vuoden kuluttua hivin toteamisesta

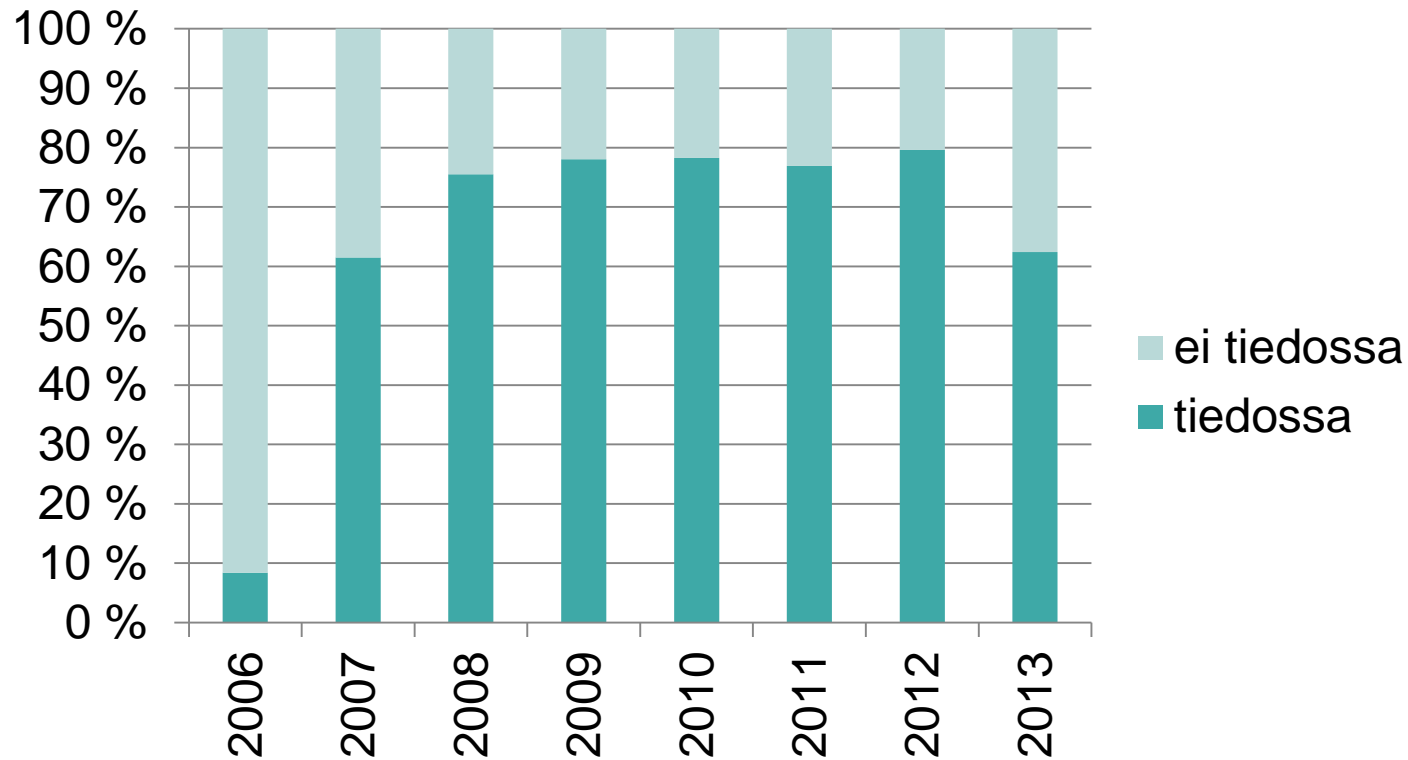
2009-2013 aids yli 2 vuotta hiv-tartunnan toteamisesta

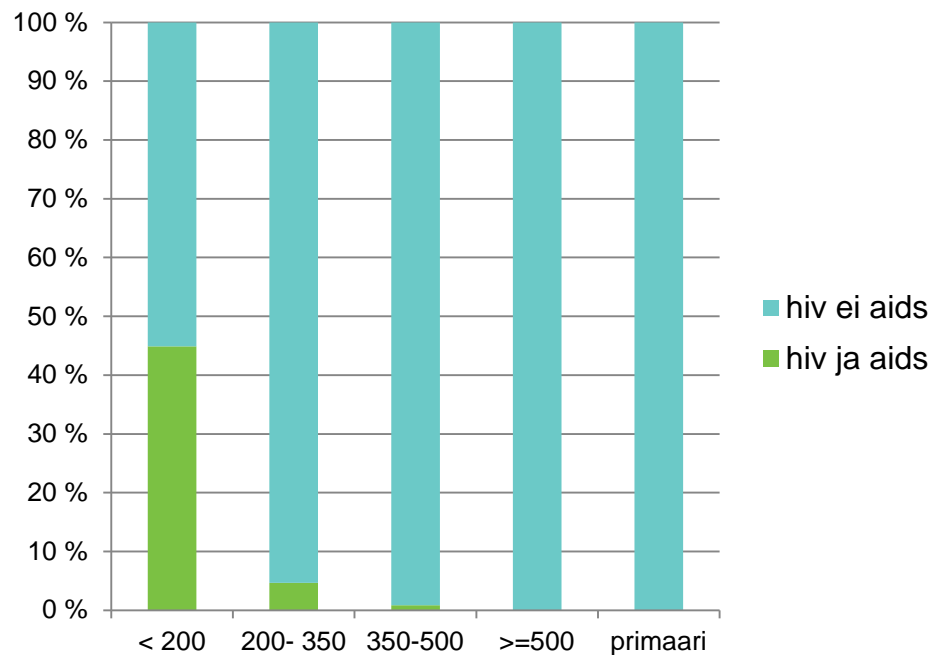
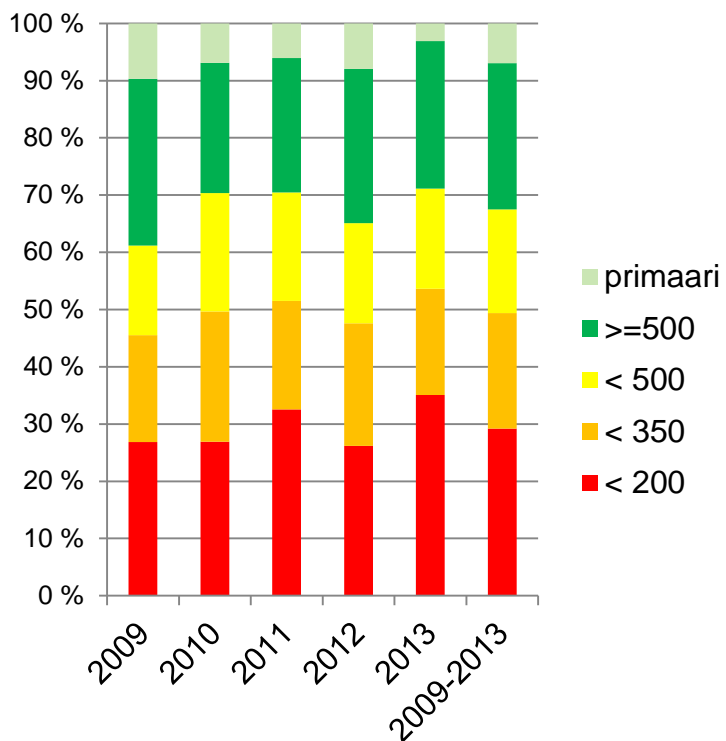
Hiv-tartunnan saaneiden kuolemat

CD4-solut lähellä hiv-diagnoosia

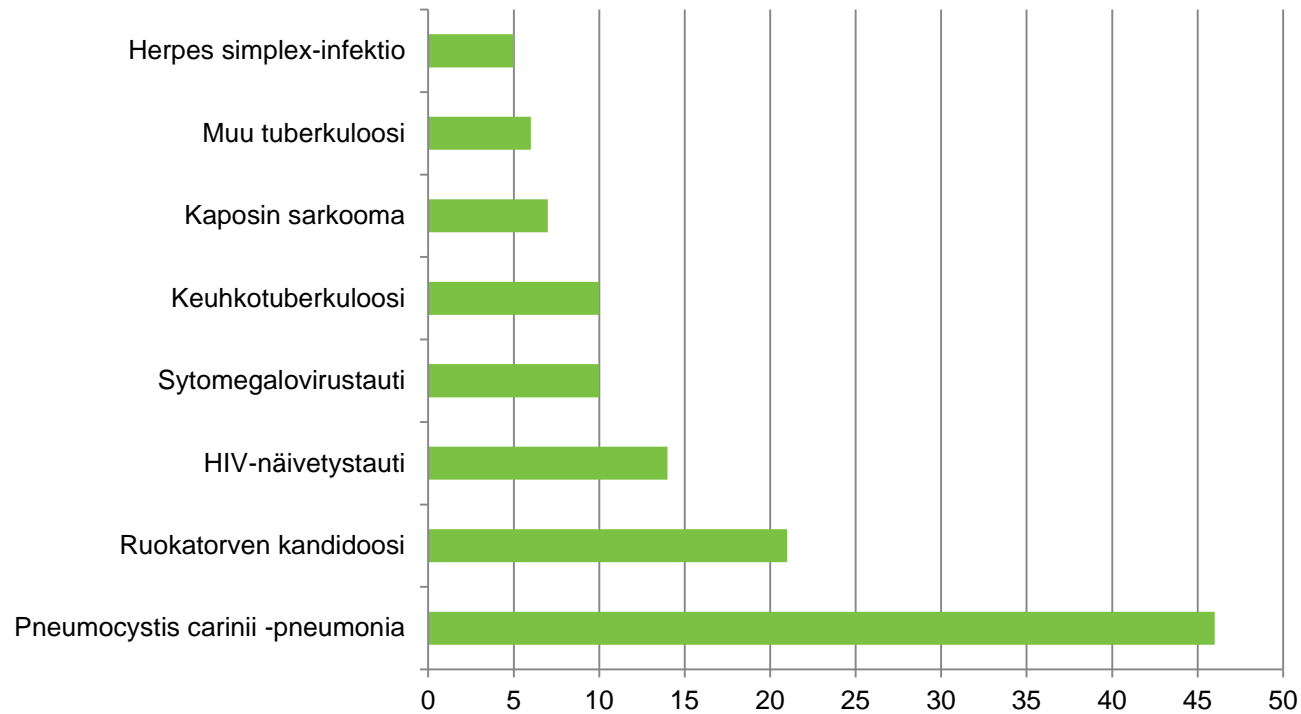

CD4-tasot 2009-2013

Hiv ja aids 2009-2013

LKM

CD4-tasot ja tartuntatapa 2009-2013

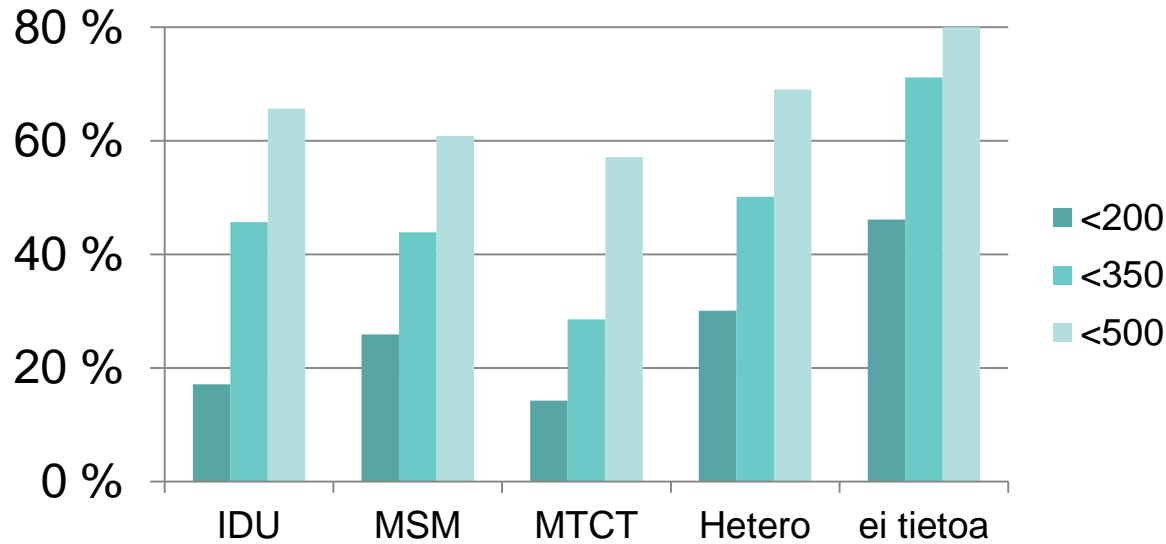
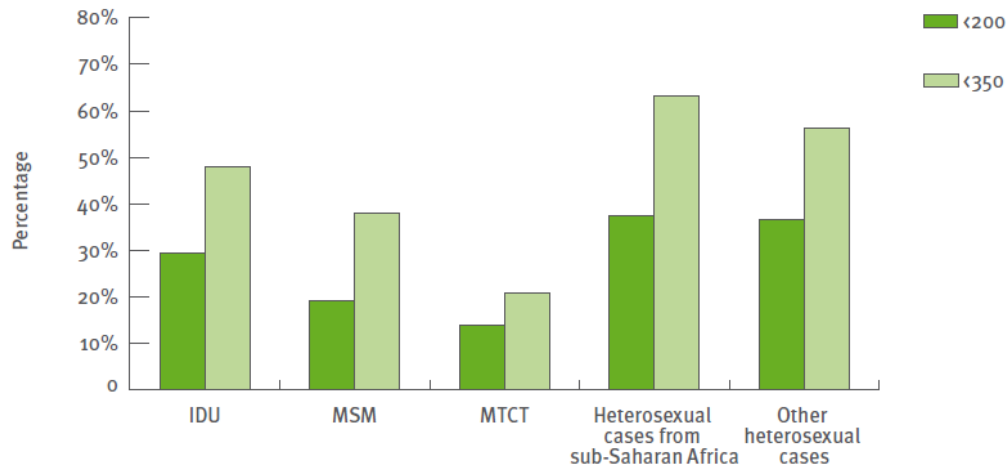

Figure 2.2.9. Percentage of CD4 cell count (<350/mm³ and <200/mm³), by mode of transmission, EU/EEA, 2011 (n=15 625)

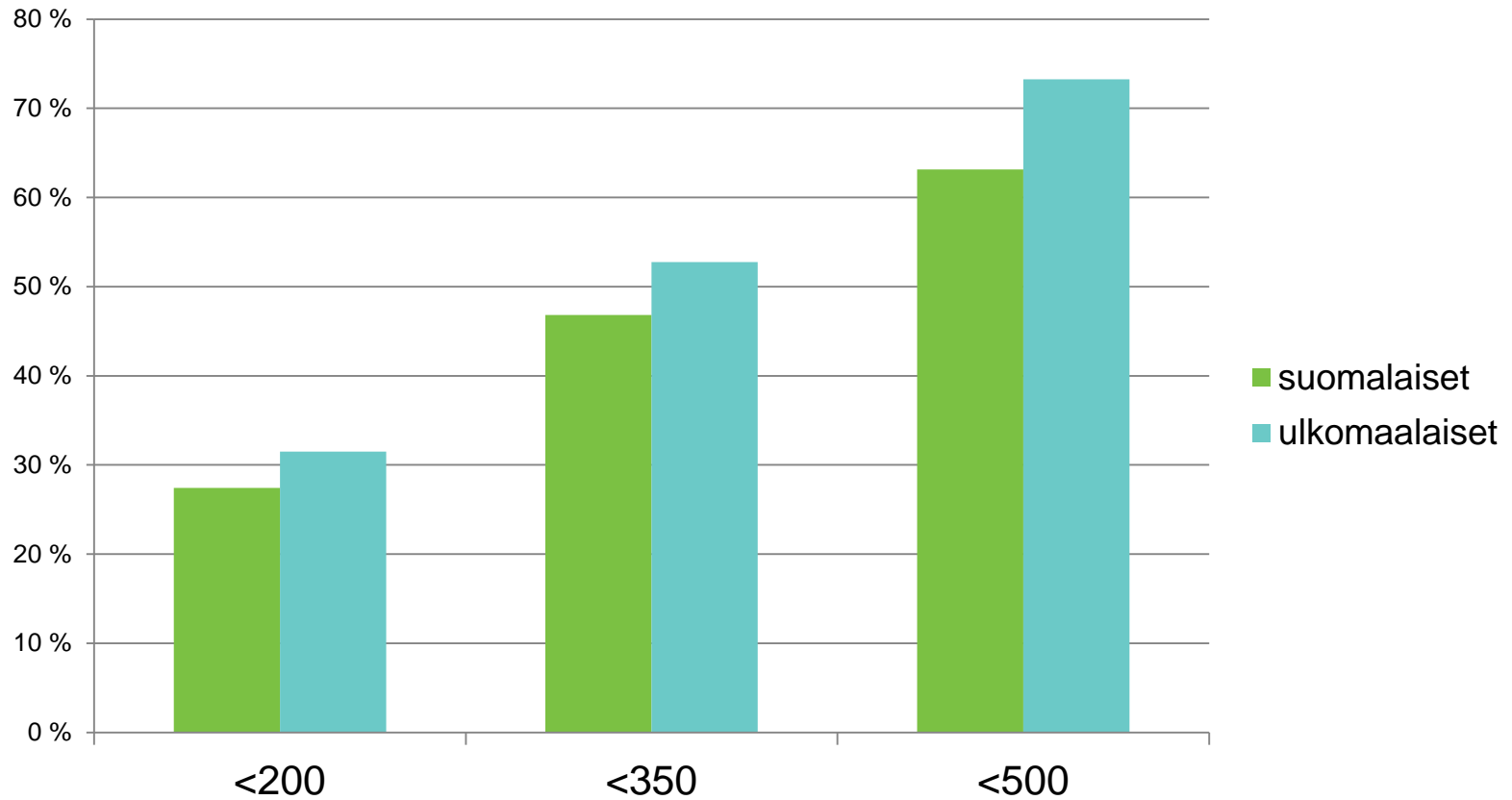

ECDC, Annual
Epidemiological Report
2013

CD4-tasot ja kansalaisuus

Yhteenveto

- TTR aids-ilmoitukset 2009-2013
  - valtaosa liittyy myöhäiseen diagnoosiin
  - >2 vuotta hiv- diagnoosin ja aids-ilmoituksen välillä – henkilö jättäytynyt seurannasta/hoidosta
- TTR hiv-diagnoosit 2009-2013
  - lähes 30 % pitkälle edennyt tauti (<200)
  - lähes 50 % late presenters (<350)
  - Noin kaksi kolmesta alle uuden hoidon aloituksen suositusrajan (<500)

